

обставини щодо викрадення, вчиненого з використанням високих інформаційних технологій.

Література:

1. Волобуєв А. Ф. Проблеми розслідування «комп'ютерних злочинів». *Вісник Університету внутрішніх справ*. 1996. Вип. 1. Харків. С. 63–64.

2. Кравцова М. О. Кіберзлочинність: кримінологічна характеристика та запобігання органами внутрішніх справ : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право»; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016. 16 с.

3. Самойленко О. А. Особливості розслідування викрадень майна, вчинених із використанням комп'ютерних технологій : монографія. Київ, 2009. 328 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-22>

ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС

Мурашко І. С.

*здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
за спеціальністю 081 – Право*

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Манько Д. Г.

доктор юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри державно-правових дисциплін

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Беручи до уваги багатовікову історію, історичні зв'язки, спільні цінності, бажаючи розбудувати сучасну, правову та демократичну державу Україна обрала курс на європейську інтеграцію. Основною метою якої є приєднання до Європейського Союзу шляхом набуття повноцінного членства в ньому.

Задля досягнення поставлених цілей, між Україною та Європейським Союзом в 2014 році була укладена Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським

Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони.

В рамках Угоди про асоціацію Україна взяла на себе зобов'язання здійснити широкий спектр заходів спрямованих на приведення національного законодавства, в тому числі й податкового, у відповідність (здійснення адаптації) до стандартів, нормативів та вимог Європейського Союзу. Україна повинна забезпечити, щоб існуючі закони та майбутнє законодавство поступово досягли сумісності з *acquis* ЄС [1, ч. 1. с. 114].

Адаптація законодавства України до законодавства ЄС полягає у зближенні українського законодавства із сучасною європейською системою права, проведення вирівнювання та узгодження нормативно-правових актів з метою забезпечення їхньої взаємної сумісності та впровадження європейських стандартів у національне законодавство України.

Процес адаптації включає в себе детальний аналіз та переробку всіх аспектів законодавства, починаючи від економічних та фінансових норм і закінчуючи правами людини та громадянськими свободами. Зокрема, це може включати в себе зміни у податковій політиці, регулюванні фінансового сектору, правовій системі, системі оподаткування, а також інших сферах.

Результатом адаптації є внесення змін до вже прийнятих нормативно-правових актів (корекцію формулювань, визначень, адаптацію термінів тощо), прийняття нових та скасування старих актів.

Податкове законодавство Європейського союзу містить велику кількість нормативно-правових актів, прийнятих як на рівні союзу, так і на національному рівні кожної держави-члена. До актів, дія яких поширюється на всіх учасників союзу можна віднести Договір про заснування Європейської спільноти, в якому окремі положення присвячені податковим питанням (сплата акцизних зборів, питання подвійного оподаткування тощо), а також різноманітні Директиви та Регламенти: Директива Ради 2006/112/ЄС від 28 листопада 2006 року про єдину систему податку на додану вартість, Регламент Ради 1606/2002 від 19 липня 2002 року про застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Податкове законодавство України складається з Конституції України, Податкового кодексу України, Митного кодексу України, чинних міжнародних договорів та угод, якими регулюються правовідносини пов'язані з оподаткуванням, підзаконних нормативно-правових актів, що були прийняті на підставі і на виконання податкового кодексу (розпорядження, рішення, постанови Кабінету міністрів України тощо) [2, ст. 3].

Податковий кодекс України є основним нормативно-правовим актом, що регулює правовідносини пов'язані зі сплатою податків та зборів, порядок їх адміністрування, повноваження контролюючих органів, їх службових та посадових осіб, відповідальність за порушення законодавства тощо.

Варто зазначити, що норми Податкового кодексу України розроблялись вже з урахуванням чинних норм законодавства Європейського Союзу. В результаті, велика кількість положень цього кодексу вже віддзеркалюють та є адаптованими до європейських стандартів.

Так, Т. Кошук відмічає, що: «...чимало норм податкового законодавства в Україні <...> відповідає вимогам директив ЄС, імплементацію яких передбачено згідно з додатком XXVIII до глави 4 «Оподаткування» розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» угоди про асоціацію з ЄС» [3, с. 52–67].

Вагомим досягненням українського податкового законодавства є існування спрощеної системи оподаткування, котра була запроваджена для розвитку малого бізнесу в Україні. Обравши спрощену систему, підприємці отримують можливість сплачувати податки в менших розмірах, порівнюючи із загальною системою, вести звітність подаючи невелику кількість документів контролюючим органам тощо.

Однак, не зважаючи на зазначене, податкова система в Україні залишається однією з найбільш складних і несприятливих для здійснення підприємництва. Зазначене підтверджується й численними міжнародними дослідженнями. Так, у рейтингу Paying Taxes-2020, Україна зайняла 65 місце зі 190 країн світу. В цьому дослідженні оцінювалась простота сплати податків в кожній країні. В свою чергу держави-члени Європейського Союзу зайняли лідируючі позиції в цьому рейтингу.

В Україні, станом на сьогоднішній день, фіскальні органи здійснюють більше контролюючі функції, роблячи акцент на нагляді та контролі за сплатою податків, а також на притягненні до відповідальності за вчинені правопорушень. Натомість в ЄС податкові органи виконують обслуговуючу роль, яка забезпечується ефективною та прозорою взаємодією з платниками податків, наданням консультацій, роз'яснень щодо особливостей податкового законодавства, наявності меншої кількості бюрократичних процедур, впровадженням сучасних технологій для автоматизації податкового обліку, організації навчань та семінарів щодо останніх змін в податковому законодавстві тощо.

Адміністрування податків в нашій державі є трудомістким та витратним процесом, що вимагає значної кількості часу та зусиль від підприємців. Процедури подання звітності, вирішення податкових

питань та взаємодія з контролюючими органами часто вимагають великої кількості адміністративних формальностей. Це обумовлено різноманітністю податків, їхніми складними правилами та регулюванням, високим рівнем бюрократизації, а також неодноразовими змінами в податковому законодавстві.

Враховуючи зазначене, можна дійти висновку, що наразі перед Україною стоїть велика кількість завдань спрямованих проведення гармонізації податкового законодавства із законодавством Європейського Союзу. Обрати найбільш ефективні механізми, котрі можна буде запровадити в нашій державі, можливо шляхом проведення аналізу досвіду країн-членів у застосування різних підходів в сфері оподаткування.

Результатом проведення адаптації податкового законодавства має бути прийняття відповідних реформ спрямованих на його модернізацію та лібералізацію, зокрема спрощення структури податків, зменшення їхньої кількості, уникнення надмірної складності та забезпечення прозорості при здійсненні адміністрування податків (створення чітких та зрозумілих правил), впровадження автоматизації взаємодії з податковими органами тощо.

Відповідний комплекс реформ дозволить створити гнучку, адаптовану та привабливу для бізнесу податкову систему, що сприятиме пришвидшенню вступу до Європейського Союзу.

Література:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27 черв. 2014 р. Офіц. вісн. України. 2014. № 75, ч. 1. С. 114.
2. Податковий кодекс України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. Офіц. вісн. України. 2010. № 92, ч. 3.1 ст. 3.
3. Кошук Т.В. Адаптація податкового законодавства України стосовно справляння акцизного податку до директив ЄС. Наукові праці НДФІ. 2015. Вип. 3. С. 52–67.